

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrť leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvanavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravištvu „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušlja do odpovedi. — Delavniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravištvu Koroška cesta šte. 5, v sprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 vin, za dvakrat 25 vin, za trikrat 35 vin. Za večkratno oglašje primeren popust. Inserati se sprejemajo do urede jutraj. — Nezaprite reklamacije so poštnine prosta.

Kmečka stranka v boju.

Komaj se je rodila, že je postala Slovenska kmečka zveza središče vročega boja. Od vseh strani letijo sovražene kroglice na njo, toda brez sledu in škode se odbijajo na njenem čistem, poštemenem plašču.

Zadnji četrtek dne 7. febr. je bil v Mariboru na zelo ozki podlagi sklican zaupni shod, da bi se na njem posvetovalo, kako doseči enotno postopanje pri prihodnjih državnozbornih volitvah. Tudi pristaši „Narodne stranke“, ki nam je na Štajerskem uničila slovo, so prišli ter zahtevali takoj prihodnjih volitvah tri do štiri mandate. Navzoči pristaši „Slovenske kmečke zveze“ pa so rekli mladim liberalcem, zastopnikom advokatskih koncipientov in liberalnih učiteljev: „Proč roke od kmečkih okrajev! Tukaj nimate nič iskati!“ In vsled tega se je zaupni shod brezuspešno razšel. Dokazalo se je na shodu samo to, da je liberalna stranka hotela kmečko stranko upreči, naj ji privleče par mandatov, toda kmečka stranka je tako poniževalno terjatev ponosno odklonila. Kmečka stranka ni dekla in ne bo nikoli dekla liberalne stranke. Za to vam naj jamči kmečki ponos in žilava delavnost vseh pristašev kmečke stranke. „Slovenska kmečka zveza“ je takoj po shodu imela odborovo sejo, v kateri je sklenila: Odbor sklene, da „Slovenska kmečka zveza“ postavi za prihodnje državnozbornske volitve lastne kandidate ter da se bo pri tem ozirala tudi na dosedaj v slogi in miru na narodnem in gospodarskem polju delujoče osebe.

Ta sklep je po celem Spodnjem Štajerskem izval glasno odobravanje, kar nam pričajo mnogoštevilni dopisi in pisma. Vse pozdravlja trenotek, da se je Slovenska kmečka zveza sedaj prva ujunačila ter začela neodvisno od vseh liberalnih in drugih uplivov zares pravo kmečko politiko na narodni in verski podlagi.

Sedaj je treba pristašem kmečke stranke držati najstrožji red. Cepiti in razdvajati bodo hoteli naše vrste. Toda brez vedenja Slovenske kmečke zveze se naj nič ne zgodi. Ona bo poskrbela, da si bodo volilci lahko prosto in brez kakega uplivanja izbrali kandidate, katerim zaupajo. Pristaši kmečke stranke, držimo sedaj skupaj, držimo red! Ne potrebujemo več liberalnih varuhov, mi hočemo sami iti do zmage!

Kmetje, le vkup, le vkup!

Piše Franc Pišek, župan in veleposestnik v Hotinji vasi.

Viribus unitis!
(Z združenimi močmi!)

Za živinorejo je potrebna dobra in zdrava krma, katera pa v obče primanjkuje, kajti le dobra, zdrava krma je prvi vir k dobičkonosni živinoreji. Kaj nam je tedaj storiti, da na najcenejši način travnike izboljšamo.

Izkušnje nas uče, da nam dobro prevlečeni travniki mnogo več krme dajo, kakor tisti, ki niso bili prevlečeni. Vsa trava kakor tudi druge rastline potrebujejo k razvitju zrak, mokroto in toploto. Seveda pridejo še tudi druge redilne snovi h koreninam, kakor amonijak, ogljenčeva kislina in napravijo zemljo bolj toplo in rodovitno. Tudi deževnica se lažje steka v zemljo, kakor pri trdi nepovlačeni zemlji. Pri vlačanju se vsi krtinjaki poravnajo in hmelj (mah) se uniči. Vlačiti se ne sme pri mokrem vremenu, ker se preveč pohodi in nastanejo velike luknje. Najbolje je, če zemlja ni presuha in ne premokra. Brana naj se priveže na dolgo verigo in to zaradi tega, da se žival ne poškoduje in zobi od brane gredo globokeje v zemljo. Srednja brana okoli 100 klg težka stane okoli 60–70 K in če si trije ali štirje vkupno naročijo se že v enem letu izplača. Malo je travnikov, ki bi se dali samo z vodo popraviti, večina jih je treba gnojiti; pa tega v nekaterih

krajih bi skoraj rekel — niti ne poznajo! Napajanje z vodo v jeseni bi ne smel nobeden gospodar opustiti, kateri ima vodo na razpolago; ker jesenski dež prinese iz njiv, gozdov itd. mnogo gnojnih tvarin. Je pozno v jeseni precej suho, se naj noč in dan napaja, in to se naj ponavlja, da že sneg zapade; zimsko napajanje mnogokrat škoduje. Po letu naj se napaja samo ob suši, najbolje zgodaj v jutro ali pa ponoči. Z kompostom gnojiti bi bilo najbolje, pa žalibog, tega večina kmetov ne pozna in nekateri zaradi pomanjkanja delavcev tega nemorejo storiti. Vsi odpadki pri gospodarstvu bi se naj devali na poseben prostor n. pr. pepel, blato iz ribnikov, jarkov, cest in sploh vse, kar na gnojišče ne spada. Ta se v letu do dvakrat prekoplje in v jeseni imamo najboljšo gnojilo za travnike. Kompost (črna zemlja, humus) se pred zimo raztrosi in do spomladi je vse razpadeno, če se z brano povlači, in zelo koristi. Gnojenje z hlevnim gnojem bi seveda bilo še bolje, ker ima vse redilne snovi v sebi, pa tega se za njive primanjkuje. In če ž njim gnojimo, ga v jesen raztrosimo in v spomladi se povlači; kar še ostane n. pr. slama ali listje se na kompost spravi.

Gnojenje z umetnim gnojem. To je že marsikateriga kmeta spravilo v nesrečo in zakaj? Ker je premalo razumel in sestavo umetnega gnoja ni poznal. Navadno se gnojijo travniki pri nas s tomaževo moko in kajnitom, pa navadno s vsakim posebej. To je pa napačno, ker oboje se more že poprej dobro skupaj zmešati in le potem bo za travo ugodno in koristno. Fosforjeva kislina in kalij, katera sta za rastlinstvo najbolj potrebna, povsod največ manjka. Tomaževe žindre je treba 600–800 klg na 1 ha in ima v sebi 11–23% fosforjeve kisline in razven tega še 35–60% apna. Kajnita je 200–500 klg na 1 ha. Kalija je v 100 klg kajnita približno 12% klg.

Mnogokrat se priporoča iz njiv travnike napraviti; tukaj pa je treba velike previdnosti. Če hočemo imeti dobiček, moramo kupiti primerno travno seme, katero zanesljivo prodaja „Štajerska kmečka družba“ v Gradcu. Za 1 ha se potrebuje 40–50 klg (1klg okoli 1.80 K) tedaj za 1 ha okoli 90 K. Nikoli bi ne smeli le navadni drob sejati, kajti v tistem je do 95% smeti in od take setve ni upati druga kot plevel in škoda.

Skrbimo toraj za travnike, kajti znano je, da pognojeni travnik da polovico več in boljše krmo, in brez dobre krme se živina ne more rediti. Dandanes pa je edina rešitev za kmeta, če more dovolj živine rediti.

Občine naj bi po vseh močeh skrbele za dobre plemenske bike, da bi dotična postava ne bila samo na papirju.

Kako je Stiger kot okrajni načelnik gospodaril?

V.

Spomnimo se še kratko ne ravno dobrega Stigerjevega okrajnega gospodarstva. V šestih letih je po nepotrebnem napravil 80.000 K dolga; naši kmetje so lahko gospodarili z 35% dokladami, so plačevali redne stroške, zraven pa so še plačevali od Nemecev napravljene dolgove in zgradili še dva nova železna mosta. Stiger pa je porabil za redne stroške vse doklade in še zraven 80.000 K dolga! In glejte, priprost kmet zna boljše gospodariti, kot pa „gospod“ Stiger. Stiger je kriv, da se je poljčanskemu mlinarju Tonetu na ljubo po nepotrebnem postavil mal bregič; Stiger je kriv, da je laporska cesta stala toliko denarja (celih 80.000 K in to le 2% Km dolgoti)! Celo prijatelji Stigerjevi so svirili pred takim gospodarstvom, a Stiger ni hotel poposlušati! Stiger je kriv, da se je vpokojil uradnik brez potrebe, da okraj mora vsako leto plačevati po več stotakov po nepotrebnem; Stiger je kriv, da ima hranilnica sedaj dva uradnika, ko bi vendar lahko eden vse opravljal — seveda če je zmožen, kot poprejšnji. Plača drugega uradnika je zavržen denar!

Stiger je kriv, da bo okraj za železnico plačeval vsako leto 4000 K in to za večne čase, kajti vsak otrok, ki ima betvo možganov v glavi, ve, da železnica ne bo nesla.

Stiger hoče delati nove ceste, ki bodo stale okroglih 150.000 K, ki pa bodo v prvi vrsti le mestu koristile.

Stiger da zdaj delati za nove ceste že načrte — zdaj po zimi! Ali ni to nespametno? Znamenja se do spomladi porušijo, tudi izrujejo in ko se bo cesta začela delati, bodo pa znova merili! Seveda, Stiger ima denarja dovolj — namreč okrajnega in tuj denar človek tako lahko izda!

Dobro; pribito in dokazano je, da Stiger in njegovi prijatelji niso dobro gospodarili; da bi se poboljšali, tudi ne moremo upati, ker vemo, da slabi gospodarji nikdar ne postanejo dobri. Kar se Janezek ni naučil, tudi Janez ne zna!

Ali je pa mogoče, se slabih gospodarjev otresti? Gotovo; treba je le, da vsi kmečki veleposestniki volijo same kmete v okrajni zastop in nobenega gospoda; kmečkih veleposestnikov je vseh 27; ako vsi pridejo volit in le kmete volijo, tedaj imajo gotovo kmetje v prihodnjem okrajnem zastopu večino; tedaj bodo kmetje sami lahko varno gospodarili.

Kmečki veleposestniki! Od vas je odvisno, kako se nam bo godilo! Vinogradi naši so uničeni, žito nima cene, pri živini nas obiskujejo nesreča za nesrečo in kdo ve, če bo cena živine ostala tako visoka, kot je sedaj; obleka, delavci in druge potreščine so vsaki dan bolj drage. Kako naj potem kmet izhaja? Ali imamo še premalo dolgov, da bi nam jih mestna gospoda nakladala še več? Ali bomo volili zopet tiste mestne gospode, ki ne vejo, kako se nam godi, ki sami denar na lahkem zaslužijo, pa ne vejo, kako trda je nam za njega!

Veleposestniki! Vam se morebiti bolje godi, kot nam malim kmetom; pa vi ste vendar naši tovariši, vi ste tudi kmetje! Zatoraj, kmetje, skupaj! Nobenega meščana in nobenega gospoda ne volite! Meščani držijo skupaj; uradniki so zedinjeni, učitelji se skupno potegujejo za svoje koristi, le kmet bi bil še tako nerazumen, da bi svoje stanovske tovarise zapustil in volil meščane, ki gledajo le na svoje koristi?!

Veleposestniki! ne recite: Stiger ima večino! To ni res! Veleposestnikov-kmetov je več, kot veleposestnikov-gospodov. Stiger ima le večino, ako mu vi kmečki veleposestniki pridete na pomoč in ž njim volite!

Ne recite: Pa nam Stiger cesto dela, pa imamo zaslužek pri okrajnem zastopu, moramo ž njim držati!

To je ravno tako, kakor da bi rekel: Jaz moram s sosedom držati, ker mi je konja kupil za moj denar, ker mi je voz dal popraviti za moj denar, konja in voz pa rabiva oba. Ali bi ne bilo to nespametno. Ti lahko s svojim denarjem sam razpolagaš, kakor hočeš. Tako je tudi pri okraju. Tisto betvo, kar vam Stiger da iz vašega žepa, si tudi sami lahko daste in prišlo vam bo polovico ceneje!

Kako nenasitna je vendar gospoda! Od našega denarja ima največji dobiček, potem pa še kmet pri svojem denarju nobene pravice nima!

Veleposestniki! Tovariši! V vaših rokah je usoda okraja! Bodite z nami; pustite gospodo in ne volite nobenega meščana in tudi nobenega drugega ne, ki je dozdej vlekel z Bistričani. Sami ste dovolj razumni in omikani, da stopite na čelo okraja in prevzamete okrajno gospodarstvo! Proč ž njimi, ki nam delajo nepotrebne dolgove in ne poznajo naše bede!

Slava vam, veleposestniki, ako bodete okraj rešili gospodarjev, kakor so Stiger, Pecolt, Baumann, Versolati in drugi!

Politični ogled.

— Deželni zbor štajerski bo sklican na zopetno zasedanje za dne 25. t. m. Trajalo bo baje do konca marca.

— Na Kranjskem lovijo sedaj liberalci kmete kakor pri nas na Štajerskem. — So pač volitve blizu. Sicer ne gre liberalen gospodič nikdar med kmeta, ampak prezirljivo gleda nanj, imenuje ga kmetavzarja, nerazsodno maso itd. Slovenska ljudska stranka še ni postavila kandidatov, zgodi se to komaj dne 28. t. m. Socialni demokratje sicer postavljajo kandidate, a nikjer nimajo upanja, da bi zmagali.

— Koroški Slovenci še niso imenovali kandidata za pliberški-dobrolski-kapeljski-borovljski okraj.

Socialni demokratje so za ta okraj določili Etbina Kristana. Nemci bodo baje podpirali socialdemokrata rajši, nego da bi pripustili, da zmaga Slovenec. Nemeec je pač velik v svojem sovraštvu.

Krščansko-socijalna stranka na Tirolskem je imela dne 10. t. m. v Inomestu shod, na katerem je sklenila prirediti po vseh okrajih dežele ljudske shode. — Povsod se gibljejo katoliški kmetje, zato tudi naši kmetje ne smejo držati roke križem.

Zmaga katoličanov na Nemškem. Po dokončanih ožjih volitvah se je pokazalo, kako velikanski uspeh so dosegli katoličani. Katoličani so dobili 105 poslancev, prej so jih imeli 99. Poljaki imajo sedaj 20 poslancev, prej so jih imeli 16. Socijalni demokrati so izgubili 35 poslancev, tako da jih imajo sedaj samo 43. Katoličani so toraj pridobili 6 poslancev in Poljaki 4, kljub zagrizeni agitaciji nasprotnikov vere in Slovanov. Katoliški slovenski kmetje, posnemajmo pri bližajočih se državno-zborskih volitvah nemške katolike!

Častna beseda nemškega poslanca. Svobodni vsenemci so te dni trdili po svojih listih, da piše poslanec Stein za Schönerejerjevo glasilo „Ascher Nachrichten“ sam o svoji osebi članke, v katerih samega sebe hvali. Stein je na nekem volilnem shodu v Ašu s svojo častno besedo izjavil, da on še nikoli nobene stvari ni pisal za „Ascher Nachrichten.“ Sedaj pa objavljajo „Ascher Nachrichten“, da imajo v uredništvu spravljen rokopis Steinov. Torej se je dični Stein pod častno besedo zlagal. To je isti Stein, ki je na tak nesramen način blatil poslanca dr. Ploja!

V Bolgariji vre. Razmere v Bolgariji že dolgo niso take, kakor se splošno misli. Revolucionarnari dobivajo vedno več privrženecov, na čelu tega gibanja stopa zlasti akademična mladina. Na čelu vlade, kot zvesti podaniki nemškega kneza Ferdinanda, stoje ljudje, ki so najhujše razkrinkani, proti katerim se je dvignilo nešteto narodnih ugovorov, žal brez uspeha. Da pelje taka vlada do odprtega upora, je naravno. Za nas Jugoslovane je le v korist, če se Bolgarska otrese svojega nemškega kneza kakor vpliva vseh drugih držav, ki delajo zahrbitno pri knezu in vladi v svojo korist in škodo jugoslovanski osamosvojitvi.

Boj proti katoličanom na Francoskem. Francoska vlada je sprevidela, da je šla predaleč s svojim slepim in strastnim zasledovanjem katoličanov. Za to skuša sedaj na vse mogoče zvijačne načine doseči znjimi neko sporazumljenje.

Volitev v Rusiji. Pri volitvah mož za dumo (v državni zbor) so zmagale opozicijske stranke. Dozdaj je izvoljenih 3643 volilnih mož. Med temi je 926 monarhistov, potem je 601zmernih, 1370 članov leve (opozicija), 294 kadetov, 285 brezbarvnih. O 107 volilnih mož se še ne ve, kakšnega mišljenja so. Brezbarvne treba po izkušnjah prve dume šteti k opozicijskemu. Volitve poslancev za dumo se bodo vršile 19. t. m. V Peterburgu so socijalni demokratje s socijalnimi revolucionarji sklenili volilni kompromis. Socijalni demokratje bodo v mestih, kjer je nevarnost, da prodorejo nazadnjaki, glasovali za kadete.

Zopet vojska? Med Japonsko in Severoameriški zvezinimi državami je nastalo zelo nepeto razmerje. V Kaliforniji so tamošnje oblasti izključile japonske otroke iz ljudskih šol, za kar se je seveda zavzela japonska vlada. Ker se ameriške oblasti nočejo udati, zato pišejo ameriški listi, da bo prišlo med obema državama do vojske. Japonecem se že tudi cedijo sline po filipinskih otokih v Tihem oceanu, ki so last zvezinim državam.

Vojska. Med srednjeameriški ljudovladama Honduras in Nicaragua je nastal hud razpor, ki bo bržkone povzročil med obema državama vojsko.

Razne novice.

Zaupni shod v Mariboru. „Domovina“ pravi, da je dr. Korošec povabil za dne 10. t. m. može iz slovenskega Štajerja na zaupni shod. To je nesrečnica! Ampak povabilo jih je „Slovensko društvo“ v Mariboru in sicer vsled sklepa vseh državnih in deželnih slovenskih poslancev.

Za dijaško kuhinjo v Mariboru so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Močnik F., kaplan, 6 K; sestanek pri č. g. dekanu v Rogatici 13 K; na gostiji Horvat-Pirker nabrala Jerica Zemljič 7 K 20 v; Dr. Barle, notar, 20 K. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam pristrčni „Bog plati!“

Novo postavo za pse nameravajo vpeljati na Štajerskem. Po tej bo moral imeti tudi vsak pes na deželi marko in biti natančno zaznamovan v posebnih registrih tiste občine, pod katero spada njegov gospodar. S tem mislijo preprečiti nevarne pasje bolezni, ker bo lažje nadzorovati pse. Pasji davek naj bi znašal po deželi eno krono.

Tržne cene. Položaj na svetovnem trgu je ostal neizpremenjen. Vreme jako ovira promet. Ogrski veletrgovci zadržujejo svoje zaloge, ker čakajo, kako bodo preživeli setve. Lanska bogata letina pa še vedno drži cene neizpremenjene. Pšenica je ostala neizpremenjena, in samo na amerškem trgu so se zvišale cene. Istotako je ostala rž. Oves poskuša doseči višje cene in ako se mu posreči dobiti nekoliko vinarjev, pa to zopet izgubi. Turšica je zgubila nekoliko na svojem pro-

metu. Moka se množi v zalogah mlinov, ker je premalo odjemalcev in ker je promet vsled vremena otežkočen. Otrobi se živahno zahtevajo in so jako stalno v ceni, a zaloge so nezadostne.

O šoli. „Domovina“ ima v 15. številki drugi članek o šoli in sicer priporoča ondi poludnevni šolski obisk na kmetih ter pravi, da imenitni pedagogi spoznajo, da je popoludanski pouk malo vreden in da skušeni zdravniki trdijo, da je otroškemu zdravju škodljiv. Kedaj smo že kmetje zahtevali poludnevno šolo; tudi v „Slov. Gospodarju“ smo v tem smislu svoje opravilne zahteve priporočali, a „Slov. Gospodar“ se je bal očitavanja, da hoče izobrazbo ljudstva zatirati i. t. d. No, sedaj je stališče drugače. Telesno razvijanje otrok bi dokaj pridobilo s. poludnevno šolo, otroci bi radi tega v svojem napredku ne zaostali, pa bi tudi toliko nerodnosti ne uganjali v dolgem prostem času do 1. popoldne. Za nekaj časa bi tudi šolski prostori zadostovali in kmet bi imel vsaj nekaj ur varuha ali pastirja doma. Kedo se temu protivi? Deželni šol. svet in tisti učitelji, koji se za četrtak boje! Ako bodo kmetje sedaj združeni pri tej zahtevi vztrajali, morala se bo zahteva vpoštevati, zlasti ker pedagogji in zdravniki to odobravajo. Samo predelajte nam za kmečke šole učni načrt tako, da bo poleg drugih predmetov posebno in v prvi vrsti za vaje v branju, pisanju in računanju dovolj ur odkazanih.

Dijaška kuhinja v Ptuj. Prvi tečaj šolskega leta 1906-7 so darovali za to kuhinjo: Prof. Gomilšak v Trstu volil 50 K; ormoška posojilnica 30 K, posojilnica v Makolah 30 K, posojilnica v Ljutomeru 10 K; iz Ptujke gospodje: notar Bratkovič 6 K, odvetnik dr. Brumen 10 K, prof. Cilenšek 6 K, prošt Fleck 10 K, trgovec Havelka 5 K, odvetnik dr. Horvat 20 K, poštni asistent Hrovatin 5 K, kaplan Jager 2 K, komerc. svetnik Jurca 5 K, odvetnik dr. Jurtela 20 K, prof. Kolarič 10 K, prof. Komljanec 5 K, kaplan Kropivšek 8 K, gđena Luknar 5 K, odv. uradnik Pinterič 5 K, vikar Pšunder 5 K, o. Selinšek 5 K, trgovec Senčar 4 K, zastopnik „Slavije“ Slavinec 2 K, naddavkar Stepic 10 K, dr. Stuhec 5 K, davkar Toplak 5 K, gvardijan Vavpotič 6 K, profesor Zelenik 20 K, o. Žirovnik 2 K; nadalje Kolarič Iv., posestnik v Krčevini 1 K, Koser Fr., poštar v Jursineh 2 K, Lendovšek, župnik v Makolah 5 K, Meško Fr., župnik pri Mariji na Zili 4 K, dr. Schmirnau, zdravnik v Rajhenburgu 10 K, Toman Jan., župnik na Hajdinu 5 K; razven tega posestnika Kanceler in Osojnik nekaj krompirja in posestnik Pihlar fižola in repe. Odbor „Dijaške kuhinje“ s zahvaljuje vsem gosp. podpornikom in prosi, da se je tudi drugi tečaj blagohotno spominjajo.

V kateri skupini voli južna železnica v okrajnem zastopu? Dosedaj se je opetovano zgodilo, da je južna železnica pri volitvah v okrajne zastope volila v skupini veleposestnikov kot veleposestnik, v brežiškem okrajnem zastopu je l. 1903 celo odločil njen glas v prid nemškutarske stranke. Tudi leta 1906 jo je okrajno glavarstvo v Brežicah vpisalo v volilni imenik veleposestnikov, toda črtalo se jo je vsled reklamacije slovenske stranke. Uvaževalo se je, da sestava okrajnih zastopov sloni na zastopstvu interesov in da je južna železnica veleindustrijalec, ne pa veleposestnik; zato more svoje interese le v skupini veleindustrijalcev zastopati. Ta reklamacija je stala dokaj boja z bivšim okrajnim glavarjem pl. Vistarini, kateremu izprva nikakor ni šlo v glavo, da južna železnica ni veleposestnik, četudi plačuje nad 120 K zemljiškega davka. Povsod, kjer južna železnica voli se v veleposestvu, mora je slovenska stranka iz liste reklamirati. Razun tega je zadni čas, da naši poslanci enkrat odločno zaropatajo na merodajnem mestu, ker se južna železnica udeležuje celo občinskih volitev v prid vsenemške in nemškutarske stranke.

Hmeljska postava in dr. Korošec. Zopet je prišel čas, ko ne mine dan, da bi dr. Korošec ne bil napadan ali v „Narodnem listu“ ali „Narodu“ ali „Domovini“ ali „Mladoslavencu“ ali pa v „Štajercu“. Sedaj mečejo kamenje vanj zaradi hmeljske postave, in na liberalnem shodu v Žalcu dne 10. t. m. je frčalo napadov nanj zaradi te postave. Kaj določa ta postava? Da se sme hmelj prodajati brez imena kraja, kjer je zrastel, ali pa z imenom kraja, toda to ime mora biti resnično. Savinjski hmelj se torej ne bo smel več prodajati kot češki žatečki hmelj, ampak pod imenom savinjski ali štajerski ali avstrijski hmelj. Toda mešati se bo še smel s češkim hmeljem, in za ta slučaj ni v postavi zabranjeno, da bi se ne smel prodajati kot češki hmelj. Vrhutega se je še doseglo, da se bo smel savinjski hmelj še za dobo pet let prodajati pod svojim dosedanjim imenom, torej kot češki hmelj. In zdaj vstajajo liberalci ter pravijo, dr. Korošec je kriv, da se je sklenila ta postava. Oglejmo si to krivdo! Dr. Korošec je takoj, ko je bil izvoljen, šel k ministrskemu predsedniku Beku, ki ima posestva v Savinjski dolini, ter ga prosil, da varuje koristi savinjskih hmeljarjev. Prosil je tudi dr. Ploja in Robiča, ki sta bila v narodno-gospodarskem odseku, kjer se je ta postava delala — dr. Korošec ni bil ud tega odseka, ker se je bil sploh komaj lani izvoljen v zbornico — naj onemogočita postavo, naj zavlečeta celo stvar. In dr. Ploj in Robič sta res dolgo časa zavlačevala to postavo s tem, da nista šla k seji ter tudi druge pregovorila, naj ne gredo. Vsled tega so bile seje nesklepčne. Zdaj so začeli češki hmeljarji se poga-

jati s poljskimi poslanci in doseglo se je sporazumljenje. Sad tega sporazumljenja je sedanja hmeljska postava. Ker so sedaj poljski poslanci prihajali k sejam, jih dr. Ploj in Robič nista mogla več onemogočiti, ampak skrbela sta, da so se dosegle ugodnosti za naš hmelj. V zbornici sami zadrževati odsekov predlog, pa bi bila velika neumnost in v kvar našim hmeljarjem. Vlada je namreč med tem položila na mizo zbornice tudi postavo o nečistem tekmovalstvu. Po tej postavi se sme prodajati vsak izdelek le z istinitim naslovom. Te postave ne bi bilo mogoče zabraniti na noben način. Ko bi se torej sprejela postava o nečisti konkurenci prej nego hmeljska postava, podvrženo bi bilo kupčevanje s hmeljem tej postavi o konkurenci. Sedanja hmeljska postava se je torej morala hitro sprejeti, ker so v njej za naše hmeljarje vendar le nasproti konkurenčni postavi ugodnejša določila. Kajti če stori hmeljarsko društvo svojo dolžnost, stopi pravzaprav v dejstvu za savinjski hmelj postava še le čez pet let v veljavo, in zmiraj se je dovoljeno mešanje savinjskega in češkega hmelja, ki se lahko prodaja kot „češki hmelj.“ Slovenski poslanci, in posebej dr. Korošec in dr. Vovšek, bi torej delali proti hmeljarjem, ako bi pri teh razmerah nastopili proti hmeljski postavi! To je resnica! Kar liberalci govore, je zavijanje resnice, da bi se begali ljudje in nahujskali proti dr. Korošču. Neovrženo ostane tudi, da so poslanci trikrat, ponovi trikrat pisali v Žalec po informacije, a jih niso dobili. Če ima torej kdo kako krivdo, imajo jo liberalni žalčani, predvsem nadučitelj Petriček, ki sestavlja tudi zelo površno poročilo o hmeljarskem društvu. Ta poročila so tako pomanjkljiva, posebno glede podatkov, da se mora vsakdo čuditi taki pomankljivosti, posebno če jih primerjamo s poročili n. p. nemškega hmeljarskega društva, koje sestavljajo kmetje. Prave krivce se torej naj prime, poslanci pa v tej stvari gotovo ne zaslužijo nobene graje. Kdor resnico verjame, za tega bodo zadostovale te vrste.

Dosledni politiki. Liberalna Narodna stranka hoče biti posebno narodna, to že kaže njen naslov. Na drugi strani pa agitira za nemški pouk kakor nemškutarska štajerskijanska stranka. Liberalna Narodna stranka je razbila štajersko slogo, ker ni hotela več s katoliško strujo sodelovati. Sedaj ob volitvah hoče zopet slogo, da bi katoliški kmetje pomagali par liberalcem na konja. Ali je to dosledna politika? Ne, to je politično komedianstvo! Za to se je začelo že mnogim možem, ki so bili skrajja njeni pristaši, gabiti ta „politika“ in obračajo stranki hrbet. Ravno v zadnjih dneh smo doživeli par takih spreobrnjenj!

Celjska „Domovina“ trdi z ozirom na shod dne 7. t. m., da je „Slovenski Gospodar“ imel o zaupnem shodu pripravljeno notico, predno se je ta še vršil, ter škodoželjno vsklíkne: „Ti pa znajo!“ To se mora razumeti tako, kakor da bi mi pisali že o rečeh, predno so se še vršile, da si toraj izmišljujemo. Notica, katero „Domovina“ misli, je prva notica med „Raznimi novicami“ v zadnji številki in vsakdo, kdor jo prečita, spozna, da to ni poročilo o dovršenem shodu, ampak notica o shodu, ki se ima še vršiti. To je tudi ista notica, ki so jo liberalci s pomočjo nepoštenosti in tatvine dobili med shodom v svoje roke. „Domovina“ pravi, da je notica vzbudila na shodu razočaranje. Mogoče, toda pri pristaših Kmečke stranke gotove ne!

Kdo je nespravljiv? Vsakemu je znano, da se je najprej ustanovila liberalna Narodna stranka na Štajerskem, in še le potem so se organizirali katoliško-narodni kmetje v „Slovensko kmečko zvezo.“ Prej pa je bila sloga med štajerskimi Slovenci. Razbila toraj te sloge ni Kmečka zveza, ampak liberalna stranka. Pripisujemo toliko razsodnosti liberalcem, da vsaj to uvidijo in zapopadejo. Vsled teh razmer se moramo le čuditi, da je dr. Kukovec na shodu v Žalcu dne 10. febr. točil solze o „nespravljivem“ postopanju Kmečke zveze, ker je v vseh kmečkih in mestnih volilnih okrajih odklonila „sodelovanje“ z Narodno stranko! Nar. stranka bo vodila, in Kmečka zveza naj „sodeluje“, tako želi dr. Kukovec in sedaj je hud, da Kmečka zveza tega noče, da je tako „nespravljiva!“ „Nespravljiva“ je, ker izjavlja, da kmetje politično ne bodo sodelovali z odvetniškim kandidatom dr. Kukovcem in njegovo liberalno-učiteljsko stranko. Huduje se dr. Kukovec nadalje, da so katoliško-narodni politiki odbili tudi „sodelovanje“ v mestnih skupinah, in pravi, da bi le „složno“ postopanje pridobilo Slovincem lepo število glasov. Res je to, toda vprašamo, kdo je razbil to slogo? Ali ne ravno dr. Kukovec?

„Domovina“ — proti kmetu. V zadnji petkovi izdaji skuša celjska „Domovina“ dokazati, da škodi našim kmetom, če se zaprejo meje kmečkim pridelkom in se na ta način zvišajo njih cene. Pravi, da naši srednji kmetje ne prodajo na leto več kakor 3 do 4 glave in da jim je torej pač vseeno, če je cena živini višja ali nižja, ker je pri posameznem dobiček malenkosten. V zadnji številki našega lista dokazuje posestnik Pišek v prvem članku, da bi kmet moral prodati živino v svojo škodo, če bi se količkej cena živine znižala. Celjska „Domovina“ se je torej postavila na popolnoma protikmečko stališče. Niti teh borih krajcarjev ne privošči našemu kmetu, nasprotno želi celo, da bi kmet naj prodajal živino v svojo lastno škodo. Tako more pisati le najhujši sovražnik kmeta.

Napad na predsednika „Slov. kmečke zveze.“ V „Narodnem listu“ števil. 5 se je obregnil